

kunnen op relatief korte termijn geoogst worden. Paul Pardon pleit er trouwens voor om bomen te kappen als ze kaprijp zijn en niet te wachten tot ze van nature het loodje leggen, want dan zijn ze soms veel minder waard. Bij agroforestry moet je er dus enerzijds voor zorgen dat de landbouwproductie zo lang mogelijk op peil blijft en anderzijds de bomen zo verzorgen dat

ze opgroeien zoals het hoort. Zo worden ze op de langere termijn een leuk spaarpotje voor de boer die ze plant. Een landbouwer noemde onlangs het hout van de aanplanting 'de kers op de taart' – met de landbouwgewassen doorheen de jaren als de taart en het hout als extraatje dat het allemaal de moeite waard maakt. ■

© BART VLEESCHOUWER

Bomen en erosiebestrijding

In het Vlaamse Heuvelland lopen enkele interessante experimenten over de invloed van agroforestry bij erosie op hellende percelen. Parallel met de hoogtelijnen worden sleuven gegraven en de uitgehaalde grond wordt ernaast gelegd. De bomen worden ingeplant op de berm die zo ontstaat. Daarmee verlies je wel het principe van de noord-zuidoriëntatie van bomenrijen als ideaal, maar je krijgt een sterke afremming van de stromende water. Het water zal gemakkelijker infiltreren in de ge-

ken en naar de ondergrond gaan, in plaats van naar de beek of het dorp beneemt. Wanneer de sleuven licht anellen kan je het water ook leiden naar opvangbekkens, waar het dan beschikbaar is voor beregening tijdens droge periodes. Wie kleinfruit, rabarber, pompoenen of een ander gewas plant op de berm, verliest minder landoppervlakte voor de normale teelten, maar heeft natuurlijk wel (veel) werk om dit allemaal te onderhouden en nadien te oogsten. ■

Subsidies bij aanplanten

Wie start met agroforestry, kan al flinke hulp eenmalig 80% van de aanplantkosten terugkrijgen. De subsidie dekt de aanloop van het plantmateriaal en de beschermingsmateriaal en de kosten van het aanplanten. Als je zelf instaat voor het planten, krijg je forfaitair 100 euro per ha. Om in aanmerking te komen, moet je aan de volgende voorwaarden voldoen.

- Alle kosten zijn gedekt door facturen (behalve je eigen werk).
- De percelen zijn landbouwpercelen van minstens een halve hectare groot. Je geeft ze minstens 10 jaar lang aan met de teelt tussen de bomen als hoofdteelt.
- Je mag tussen 30 en 200 bomen/ha aanplanten. Opgelet: als je meer dan 100 bomen/ha zet, komt dit perceel niet meer in aanmerking voor hectaresteen.
- De bomen zijn homogeen verdeeld over het perceel (dus geen rij aan de rand van het perceel) en blijven minstens 10 jaar staan.

Je vraagt de subsidie aan via het e-loket van het departement Landbouw en Visserij. Dat moet gebeuren tussen eind juli en half september, dus de aanvraagperiode voor dit jaar is voorbij. ■

i lv.vlaanderen.be (zoekterm Boslandbouw)

Je kan met je vragen ook terecht bij het agrobouwercentrum Eco² www.agrobouwercentrum.be/contact

Nieuwsgierig geworden na het doornemen van ons dossier? Op www.agroforestryvlaanderen.be vind je alles wat in Vlaanderen over agroforestry beschikbaar is, inclusief een agroforestry-planner (Klik op 'Zelf aan de slag' in de linkerkolom) waarmee je kunt nagaan wat mogelijk is op jouw bedrijf. Bovendien is er sinds kort een netwerk van bedrijven die bezoekers graag rondleiden in hun agroforestry-percelen.

